

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
Виходить щотижня.
в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
РЕДАКТОР І АДМІНІСТРАТОР ІВ. НАВІЗОВСЬКИЙ.
Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR & MANAGER.
Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Саскечеванський фармерю!

Велике діло перед тобою! Очі цілої Канади звернені тепер на тебе. Ти вивів борю вепра, виско-ви та ворупці. Ти постановив захити іншим, новим жит-тем, заговорити своїми не чужими устами, боє поставив вислати в парламент свого правдивого заступ-ника.

Народе робочий з кенорського округу!
Ти не впавав живеш і жити меш далі, бо воскресеш до нового життя. Ти отрясся тепер з кайдан, з давнішого забуття та байдужості. Ти хочеш стати на рівень культурного народу. Ти лунув у велику родину, організуєшся в партію соціал-демократичну. Ти зрозумів слова: „в єдності сила“. Ти зрозумів тих псевдопринципів, що то йдуть на патріотичним конику та горнуть гроші в кишені так від лібералів як і консерватів.

Ти зрозумів яких яничарів ті патріоти хотять мати з тебе. Бо як же се назвати, коли ти рвешся до правди, робити свій дім, а тобі кидають колоди під ноги, копають гріб дітям твоїм.

Народе! Ворог твій таки золочить ся проміж тобою. Дивись хто нині агітує за лібералами в кенорському ок-ругу? Хто поспирає консерватистів? Хто є переводчиками на ліберальних мітінгах? Хто розбивав віче в Кенорі? — Се ті, що зуть ся патріотами, се ті, що виступають від „Українського Голосу“.

Народе! Зрозумій своє невідрадне положення. Нині бо він терпить се саме ярмо, ту саму нужду що й ви.

з усіх усяків з'являється до тебе консервативні та ліберальні півка з грошем та обіцянками, щоб лиш тебе купити. Приходять найщиріші душі і ті, що розпинають Україну і ті, що вже давно продали свою совість і честь, та зневірять тебе до дальшої праці!

Однак знай брате фармерю, що в них чорні душі, мідяні чола, знай, що в них грає роль подла амбіція.

Консервативні та ліберальні агенти як Юди зама-нюють тебе грошем та обіцянками, аби опісля дальше ссати кровцю твою.

Підчас виборів твої відвічні вороги будуть тобі дороги, ставлять мости, обіцяють знизити тарифу їзди, дають „джіби“ та торгують душами. Своїх домородні півголоски філософують тільки над тим, яким би то робом накинута ся на соціалістів. Як соціалісти могли йти робити чесне, сьвяте діло, не питаючи ся авторите-тів від „Українського Голосу“, та „Канадійського Фар-мера“? Ми на се відповімо, що час вже показав їхню фарисейську тактику.

Знай народе, що ти побідив, бо за тобою все стоїть маса організованого пролетаріату! Твій клич, се клич мільйонів має.

Братя! Ваше невідрадне положення, ваше зболіле серце призвали нас до праці, яка веде ся в ділім сьві-ті. Ми сповняючи свій сьвятий обов'язок прийшли до вас, щоб вам помочі, стати до борби з чорними силами. Ми бажаємо вам такого життя, яке вам дійсно належить ся і ви мусите споживати плоди своєї праці.

Домагання ваші, і домагання вашого брата в Манітобі, се домагання робітника в цілій Америці. Вони терплять те саме ярмо, той самий тягар що і ви.

Ми прийшли до вас правдою і сьмю духа, прий-шли сьмю тому, бо сего ви самі жадали.

Тепер ви поставили собі за ціль вислати свого за-ступника, котрий боронив би ваші права, ваше добро. Ви поставили йому перед очі свої-пекучі домагання, вка-зали йому стежку якою він має йти, але тепер мусите його поперти, всіми силами, щоб він дістав ся в призна-чене місце. Ви зрозуміли пословицю Vox populi vox Dei (голос народу, то голос Бога), бо коли він виїде послом, то не буде говорити як Габора, але як весь народ, котрий його там послав.

Зрозумійте братя, що справа ся великої ваги, тож диятого і далі до діла. Посьвятім свої останні сили і покажм, що в нас дійсно велика сила і що жадні чорні душі не мають між нами місця. Проч з драконе консер-вативною та ліберальною! Коли ви послухаете їх голосу так знайте, що поновите алочин не тільки супроти се-бе, але супроти дітий своїх. Не слухайте зневір, які за-свбють між вами патріотичні часописи, бо ім лиш о те ходити, щоб вас баламутити а за се дістати добрий охл-ад від ворожих вам партій. Натомість ми заявляємо, що не лишимось нашої розпочатої праці, не настрашиться нас ні „Український Голос“ ні „Канадійський Фармер“ своїми інтригами, а противно заохотить нас тільки до більш завзятої боротьби і діло мусить бути наше.

Всі як один віддайте голоси на Михайла Габору, бо він терпить се саме ярмо, ту саму нужду що й ви.

В него на меті є нести поміч братам фермерам без різниці віри та народності. Тож вставайте фермери Саскечевану до борби за своє життя і правду. Ідть че-сною дорогою при сих виборах. Не падайте духом, не дайте ся заманити жадними обіцянками консерватистів та лібералів, бо се тільки грюшки на вербі. У вас свій кандидат і його ліпше заступатись за такі життєві справи в парламенті, бо він тільки оден буде сповити те, що йому самі накажуть.

Нуж, далі до праці!

Д. Якимів.

Леон Козловський.

СОЦІАЛІЗМ

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

(Дальше).

Церква не може і не хоче вести борби з цілою сучасною цивілізацією, хоч сего вимагають засади християнської релігії. Не хоче тому, що власть церковна складає ся з людей, котрі привичаються ся так як і інші люди до потреб і вимагань часу і користають з вигод, які має цивілізація. Духовенство прецінь не жие так, як жили перші християни або деякі католицькі сьвяті. Ціп не живе на пущі, не живить ся медом диких пчіл і не виїрає ся в скіру диких звірят; він мешкає в домі побудованім після останніх вказівок будівничої штуки, носить одяг з наймодальнішої матерії, не ходить пішо з міста до міста, але вживає залізницю; коли захоріє, то хотий християнин повинен гордити своїм тілом, він удає ся до лікаря і каже себе лічати після вказівок лікарської науки, т. є. мудрости сего сьвіта, а навіть коли молить ся, то має до діла з книжкою друкованою, се є з винаходом сьвітської науки.

Пони воліють вже не згадувати о приказі Христовім „не старайтесь о скарбі“, бо нееден цікавий чоловік міг би їх спитати, чому церква і пони громадають скарби?

Церква не провадить отже боротьби з цілою цивілізацією а тільки з тими її напрямками, котрі не сприяють ні класі упривілейованій, ані самому духовенству. Во-на бере ся де тільки може з ідеями свободи і рівности, з просьвітов народом, еманципацією женщин і т. д.

Найзавзятішу боротьбу провадить церква з соціалі-змом. Сеї борби вимагають і засади релігії, бо зі всіх напрямів цивілізації соціалізм є в найбільшій супереч-ности з християнізмом, і інтереса всіх упривілейованих клас а з ними і духовенство.

Очевидно, що борба з соціалізмом є пожаданою для упривілейованих клас і се є задачою церкви, яку під-держує навіть невірна буржуазія, знаючи добре, що тільки християнська релігія може оправдати нинішній устрій, що тільки вона може погодити наріз з його су-ним житєм, упокоючи в него надію на щастє в позатро-бовім житю.

Річ певна, що і власний інтерес духовенства вима-

Іван Франко.

Як Русин товк ся по тім сьвіті.

(Дальше).

Безмірно втішив ся Русин, дохиливши ся дрюка до своїх рук.

— Ну, тепер уже не буду нудьгувати! — крикнув він. — Я їм отсею патичиною стілько дір у всіх стінах зроблю, що їм крохмало відкохеть ся! Ану, попробуємо поміст.

І почав працювати що сили, копірсаючи та вибиваючи дрюком діру в помості. По кількох здоровенних ударах почув, що дрюк пролізає наскрізь якусь не грубу веретву, якою був переділений горішний поверх від долішнього. З діри почав добу-вати ся густий, смердючий дим.

— Ага, чортяки прокляті! — крикнув Русин. — Гей дивіть ся, люди добрі, — кричав він до грінників, що окружили його широким колом, мов незлічене стадо ворон і галок, — гляньте лише, що се за бестіони! Тут на горі морять нас холодом і пітьмою, а самі сидять у теплі і огнік собі налять та сьвітять. Але чекайте, до-беремо ся ми до вас. Гей, хто має відвагу, нуте за мною! Ламайте поміст, буде й нам видно і тепло!

Але інші душі були прості тіни, то й не могли нічим допомогти йому. Лиш він один між ними був сильний. Тож у-хопивши чортівську дрючину заважив нею

в діру так здорово, що аж склепіння затрі-щало і відразу викришила ся в ньому величезна діра. Кризь ту діру видно було долішній поверх покольний. Се була також величезна рівнина, по якій мов звільні на-небі були розсіянні незлічені великі-огнища з приставленими до них кітлами ще біль-шими, як панци в солонарні. Між огнища-ми як величезні чорні гадюки снували ся незлічені ріки і потоки плинної смоли, ви-даючи з себе досить приємний і дуже здо-ровий на груди смоляний запах.

— Чи бачите їх! От бестії чортяки, як вони собі тут приємно устроїли свою до-мівку! — крикнув Русин. — А ви біді душі дзвоніть зубами від холоду та дусіть ся тут у смердючих болотяних випарах! То така в пеклі правда? Го, го, наповне ан-циболоти, ми вам не жаби, щоб у болоті сиділи! Годі вам підіймати нас на кні! Раз уже чоловік дістав ся до пекла, то бо-дай некехна справедливість мусить йому бути! Гей же за мною, кому тут непо-жо! — крикнув до грінників і з дрюком у руках скочив кризь діру в долішний по-верх. Як непроглядна хмара поперли ся за ним грінні душі, наповняючи все пе-кельне-підземне немовним пискотом та сьвистом.

— Гей, а се що? — завершав один чортяка, що стояв біля найближшого кітла і підкладав огонь під котел та доливав до нього смоли, в якій мов галушки в о-кропі плавали та булькотали грінні душі.

— А ти проклята манькаро, — крикнув до нього Русин, — то ти тут собі забавки

му, га?

— Гевулт! — завершав по жидівськи чорт, бачучи діру в стелі і ті грінні душі, що товпили ся кризь неї в низ. І чорт у-хопив свою здоровенну лопату, якою мі-шав смолу в кітлі, і замахнув ся на Русина. Та Русин не дождав удару, але поки ще чорт устиг гаразд замахнутися ся своєю лопатою, відбив його своїм дрюком так здорово по макідах, що чорт перевернув ся горілиць і покарубляв ся ще пару кро-ків у зад, поки не вправ у смоляну ріку, в якій тільки затріпотав ногами. Інші чорти від суєдних кітлів завили з жаху дивними голосами, бачучи пригоду свого товариша; деякі кинули ся було йому на підмочу, але що солідарність не належить до чортів-ських чеснот, то зараз же й махнула ру-кою і мов чорні хмари покпоптіли, хто куди бачав.

— Добре йде, лиш голову на бік несе! — кричав регочучи ся Русин, бачучи ту їх утеку. — Ну, а тепер побачимо, що вони тут варять у тих кітлах.

Наблизив ся до першого кітла і аж нахиливши ся над його берегом почув як-ийсь тихий, глибокий зойк, мов шепіт киплючого самовара. Волухавши ся ще ліп-ше пізнав, що се людські стогнання, що доходили до нього деє немов із глибоче-ної глибини.

— Гей, хто там? — кричав Русин на-хиливши ся над кітлом, у яким кипіла-кло-котіла смола. — Всякое диханє да хвалить Господи! Чуєте там? Озивайте ся.

— І ми хвалимо! І ми хвалимо! — пи-скотіло щось із глибини.

— Випливайте на верх. Бідні душі! — крикнув Русин, але душі не випливали тільки все пискотіли.

— Господа, змилуй ся! Господи зми-луй ся!

— Ага, то бачу, ви самі Руснаки! — жартував Русин. — Без божого змилювання навіть пальцем не рушите, хоч вам нево-ляна смола вухами летить ся. Ану но, кому там негаразд, хапайте ся могого дрюка, а вас повитягаю!

Пискотінє затихло. По хвилі Русин у-хопив обіруч за дрючину і почав тягти до гори. Ані руш! Дрючина немов примерзла до дна кітла. Ще раз випробував, аж зуби закусив, — куди тобі ані не рушити!

— А там що за ділько такий тяжкий! — крикнув Русин сильовуючи в долоні.

— Гріхи наші! Гріхи наші. — мимрило грінні душі в смолі. — Господи, змилуй ся, відпусти нам наші гріхи.

— Во ім'я Отця і Сина і сьвятого Духа.

— Ану до гора! — крикнув Русин і дрюк з напленими до нього душами легко як перце вилетів в повітрі, аж кипуча смола оббризкала Русинови всю крисаню. Об-тріпали ся грінні душі мов мухи видобуті з води і глибоко зітхаючи полетіли в гору.

— Кому горячо, нехай іде охолодити ся! — мовив їм Русин. — Бачите онту діру в стелі? А я піду до інших кітлів.

І йшов Русин зі своєю дрючиною від кітла до кітла, витягаючи немучених грін-ників і випускаючи їх на холод, аж усі чор-тяки завили з лютости і обурення на таке заворушенє невольного порядку.

(Дальше буде).

гає від цер

Духов

вірять в це

не потрафи

Всі ре

пом, моли

тоді, коли

цілізм від

тя, і коли

ся непотрі

духовенс

лом невич

ні золота,

і вигідне з

людей, кот

Отже

соціалізм,

в церкві.

Чи кан

яка нікого

ників, кот

щоб віри

робітника

бітник віри

ришів, але

лисею вже

чи бере ся

в покорі.

Каніта

ють ся вно

Нарід

ра і хасте

ви хочете

рять, забу

на землі.

го неба о к

Коли чоло

ське? Коли

лоду і мого

Обов'я

ся над тим

чесною по